

PROKURATUUR

Kriminaalmenetluse lõpetamise määrus

Koostamise kuupäev ja koht:	15.03.2024, Tallinn
Koostaja ametinimetus ja nimi:	ringkonnaprokurör Ilona Litvinova
Ametiasutuse nimi:	Põhja Ringkonnaprokuratuur
Kriminaalasja number:	23231750784
Kuriteo kvalifikatsioon:	KarS § 422 lg 1
Kahtlustatava nimi (isikukood):	Xxxxxx Xxxxx (xxxxxxxxxxxxx)
Kuriteo toimepanemise aeg:	30.12.2022

Põhja Ringkonnaprokuratuuri menetluses on kriminaalasi nr 23231750784, mille esemeks on Xxxxxx Xxxxx poolne liiklusnõuete rikkumine, millega on inimesele tekitatud raske tervisekahjustus.

Kriminaalmenetluse käigus esitati Xxxxxx Xxxxxle KarS § 423 lg 1 järgi kahtlustus, mille sisu on järgmine.

30.12.2022 kella 12:58 paiku juhtis Xxxxxx Xxxxx Harjumaal Tallinnas Xxxx tänaval mootorsõidukit Honda XXXX, reg.märk XXXXXX, ning liikudes teises reas Xxxx tänava suunas ja sooritades parempöört Xxxx tänavale pörkas kokku esimeses sõidureas samas suunas otse liikunud bussiga Solaris Urbino, reg.märk XXXXXX. Kokkupörke tagajärjel kukkus bussis viibinud reisija Xxxxxx XXXXXXXXXXXX (xxxxxxxxxxxxx), kes kukkumise tulemusel sai tervisekahjustused, mille ravi on kestusega üle nelja kuu.

Eespool kirjeldatud tegevusega rikkus Xxxxxx Xxxxx ettevaatamatusest järgmisi liikluseaduse (edaspidi ka LS) sätteid:

- LS § 14 lg 2, mille kohaselt peab iga liikleja, liikluse korraldaja ja muu isik järgima liiklusalaste õigusaktide nõudeid, olema liikluses hoolikas ja ettevaatlik ning tagama liikluse sujuvuse, et vältida ohtu ja kahju tekitamist;
- LS § 16 lg 1, mille kohaselt peab liikleja olema viisakas ja arvestama teiste liiklejatega ning oma käitumises hoiduma kõigest, mis võib takistada liiklust, ohustada või kahjustada inimesi, vara või keskkonda;
- LS § 17 lg 1, mille kohaselt peab liikleja tee andmisel juhinduma liikluskorraldusvahendite nõuetest ja reguleerija märguannetest;
- LS § 33 lg 2 p 8, mille kohaselt on juht kohustatud enne paigalt liikuma hakkamist, manöövri või sõiduki seismajäämise alustamist veenduma, et see on ohutu ega takista või ohusta teisi liiklejaid ning teel töötajaid;
- LS § 48 lg 1, mille kohaselt peab juht enne vasak- või tagasipöört aegsasti suunduma sõidutee pärisuunavööndi vasaku ääre ja enne parempöört parema ääre lähedale või

selle pöörde jaoks liikluskorraldusvahendiga ettenähtud sõidurajale.

Seega pani XXXXXX XXXXX toime mootorsõiduki juhi poolt liiklusnõuete rikkumise ettevaatamatusest, millega on inimesele tekitatud raske tervisekahjustus, s.o KarS § 423 lg 1 järgi kvalifitseeritava kuriteo.

Prokurör on seisukohal, mille kohaselt annavad asjas kogutud tõendid alust väita, et XXXXXX XXXXX poolne tegevus vastab KarS § 422 lg-s 1 sätestatud kuriteokoosseisule.

Tuginedes kahtlustatava ütlustele, tunnistaja XXXXX XXXXXXXX XXXXXXXXXXXXX ütlustele ning bussi pardakaamerate ja linnakaamera videosalvestistele, võib teha ühese järelduse, et kahtlustatav rikkus liiklusnõudeid tahtlikult.

Nimelt selgitas kahtlustatav, et sõites mööda XXXX tänavat kodu poole ning soovides keerata paremale XXXXX tänavale, nägi ta, et ühistranspordipeatuses seisab buss. Kahtlustatav otsustas teha parempöörde XXXXX tänavast järgmisele ehk XXXX tänavale. Ta sõitis peatuses seisnud bussist mööda. Enne pööret kavatses kahtlustatav reastuda esimesele rajale ning siis sooritada parempöörde. Videosalvestised näitavad, et buss väljus peatusest ning jätkas liikumist esimeses rajas. Samal ajal sõitis tema kõrval kahtlustatav. Eespool toodust järeldub, et liikudes teises sõidurajas teadis kahtlustatav, et esimeses rajas sõidab tema kõrval buss.

Juhiluba omava juhina teadis kahtlustatav samuti, et enne parempööret tuleb tal aegsasti suunduda sõidutee pärisuunavööndi parema ääre lähedale, andes seejuures õigeaegselt, kuid mitte hiljem kui kolm sekundit enne manöövri alustamist, suunamärguande. Kahtlustatava ütluste kohaselt kavatseski tema enne pööret bussi ette esimesele rajale ümber reastuda, ent ta ei jõudnud seda teha, sest märkas, et XXXX tänav on juba järsku temast paremal. Sellest järeldub, et kahtlustatav teadis, et enne manöövri alustamist ei ole tal võimalik eespool nimetatud liiklusnõudeid täita. Sellele vaatamata alustas ta teisest ehk vasakust reast parempöörde sooritamist, teades seejuures, et parempoolses reas liigub tema kõrval buss. Kaamerate salvestistest nähtub, et suunamärguande lülitas kahtlustatav sisse samaaegselt manöövri alustamisega.

Bussijuhi, tunnistaja XXXXX XXXXXXXX XXXXXXXXXXXXX ütluste kohaselt sõitis tema XXXX tänaval parempoolses rajas XXXXX tänav suunas, kui järsku sooritas vasakus rajas liikunud musta värvi sõiduk Honda pöörde paremale, soovides keerata XXXX tänavasse, ning sõitis bussile ette.

Seega on leidnud tõendamist, et kahtlustatav rikkus liiklusnõudeid vähemalt otsese tahtlusega.

Põhjuslik seos kahtlustatava teo ja kahjuliku tagajärje vahel on tõendatud ning tagajärg on kahtlustatavale ka normatiivselt omistatav.

Prokurör, tutvunud kriminaalasja materjalidega, jõudis seisukohale, et kahtlustatava suhtes on võimalik kriminaalmenetlus lõpetada KrMS § 202 alusel, kuna tema süü KarS § 422 lg 1 järgi kvalifitseeritava kuriteo toimepanemises ei ole suur ning kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi.

KrMS § 202 lg 1 sätestab, et kui kriminaalmenetluse ese on teise astme kuritegu ja selles kahtlustatava või süüdistatava isiku süü ei ole suur ning ta on heastanud või asunud heastama kuriteoga tekitatud kahju ja tasunud kriminaalmenetluse kulud või on võtnud endale kohustuse tasuda kulud ning kui kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi, võib prokuratuur kahtlustatava või süüdistatava nõusolekul taotleda, et kohus kriminaalmenetluse lõpetaks. Sama paragrahvi lõike 7 kohaselt, kui kriminaalmenetluse esemeks on teise astme kuritegu, mille eest karistusseadustiku eriosa ei näe ette vangistuse alammäära või näeb karistusena ette ainult rahalise karistuse, võib kriminaalmenetluse lõpetada ja kohustused määrata prokuratuur.

Prokurör leiab, et kahtlustatavale ette heidetud tegu on kohtueelse menetluse käigus kogutud tõenditega leidnud täielikku tõendamist, on KarS § 422 lg 1 järgi õigesti kvalifitseeritud ning kahtlustatav on selle toimepanemises süüdi.

Samas on prokuröri hinnangul kriminaalasjas ilmnenud asjaolud, millest tulenevalt ei ole kahtlustatava süü suur ja avalik menetlushuvi tema karistamiseks puudub.

Kahtlustatavale inkrimineeritud kuritegu on teise astme kuritegu, mille eest karistusseadustiku eriosa ei näe karistusena ette vangistuse alammäära. Käsitletava paragrahvi sanktsioon näeb ette kuni viieaastase vangistuse. Selline karistumäär näitab, et antud juhul on tegemist kuriteoga, mille ohtlikkus seadusandja silmis ei ole väga suur.

Kahtlustatav on varem kriminaalkorras karistamata, samuti ei olnud varasemalt tema suhtes otstarbekuse tõttu lõpetatud kriminaalmenetlusi. Pärast juhtunut ei ole kahtlustatava suhtes muid uusi kriminaalmenetlusi alustatud. Seega puudub eripreventiivne vajadus kahtlustatavat kriminaalkorras karistada, kuna ei ole põhjust arvata, et karistamisest loobumine võib tingida uute süütegude toimepanemist tema poolt. Prokuröri hinnangul on karistuse eesmärgid saavutatavad rahalise kohustuse panemisega kriminaalmenetluse lõpetamisel.

Kahtlustatav on temale inkrimineeritud kuriteo omaks võtnud ning avaldanud siirast kahetsust, mis on KarS § 57 lg 1 p 3 kohaselt karistust kergendav asjaolu ning samuti vähendab kahtlustatava süüd.

Prokurör leiab, et kahtlustatava kriminaalkorras karistamine ei ole põhjendatud ka üldpreventiivsetel eesmärkidel. Käesoleva kriminaalmenetluse lõpetamine ei mõjuta negatiivselt ühiskonna usku õiguse kehtivusse. Riik on isiku käitumisele üheseltmõistetavalt reageerinud. Seega ei saada käesoleva kriminaalasja menetluse lõpetamine ühiskonnale õiguse kehtivuse osas mingeid negatiivseid signaale.

Kriminaalmenetluse kulud valitud kaitsjale makstud tasu näol on kahtlustatav valmis võtma enda kanda. Ühtlasi on kahtlustatav nõus hüvitama kriminaalmenetluse kulud, nimelt isiku kohtuarstliku ekspertiisi maksumuse 84 eurot.

Muude kohtuarstlike ekspertiiside kulud (ekspertiisiakt nr 23E-AOXXXX summas 97 eurot ning ekspertiisiakt nr 23E-AOXXXX summas 84) kogusummas 181 eurot tuleb jätta riigi kanda, kuivõrd nende tekkimine ei ole põhjustatud kahtlustatava poolt.

Kannatanu tsiviilhagi ei esitanud. 23.01.2024 sõlmisid kahtlustatav Xxxxxx Xxxxx ja

kannatanu XXXXXX XXXXXXXXXXXX kompromissi, mille raames on kahtlustatav tasunud kannatanule mittevaralise kahju tekitamise eest 3 000 eurot. 04.03.2024 kell 17:26 toimunud telefonivestluses kinnitas kannatanu, et tal puuduvad edasised nõuded XXXXXX XXXXX vastu seoses toimunud liiklusõnnetusega. Tema ei soovi kriminaalmenetluse jätkamist, kahtlustatava kriminaalkorras karistamist ega pea tema suhtes viha. Kannatanule on prokuröri poolt selgitatud KrMS § 202 järgse kriminaalmenetluse lõpetamise olemus ning tema on sellest aru saanud ja sellega nõus.

Karistusõiguslikud sanktsioonid peavad säilitama oma *ultima ratio* iseloomu ehk jääma isiku käitumise suunamisel riigi viimaseks vahendiks. Karistust kohaldatakse üksnes siis, kui selle järele on tungiv vajadus ning muudest vahenditest ei piisa.

Antud juhul leiab prokurör, et üld- ega eripreventiivsetest vajadustest lähtuvalt ei ole kahtlustatava suhtes kriminaalmenetluse jätkamine ega tema karistamine vajalik, vaid edaspidise õiguskuulekuse tagamiseks piisab kahtlustatava suhtes KrMS § 202 lg 2 sätestatud kohustuste kohaldamisest. Seega puudub kahtlustatava suhtes kriminaalmenetluse jätkamiseks avalik menetlushuvi.

Juhindudes KrMS §-dest 202 ja 206, prokurör

määras:

1. Lõpetada kriminaalasjas nr 23231750784 menetlus.
2. **Kohustada XXXXXX XXXXXd maksma riigituludesse 500 (viissada) eurot hiljemalt 15.09.2024.**
3. **Kohustada XXXXXX XXXXXd hüvitama kriminaalmenetluse kulud, milleks on isiku kohtuarstliku ekspertiisi (ekspertiisiakt nr 23E-AOIXXXX) maksumus 84 eurot, hiljemalt 15.09.2024.**

Jätta isiku kohtuarstliku täiendekspertiisi (ekspertiisiakt nr 23E-AOIXXXX) kulud summas 97 eurot ning isiku kohtuarstliku ekspertiisi (ekspertiisiakt nr 23E-AOIXXXX) kulud summas 84 eurot riigi kanda.

4. KrMS 4. peatükis loetletud tõkendite ja muude kriminaalmenetluse tagamise vahendite tühistamine: tõkendit ega muid kriminaalmenetluse tagamise vahendeid ei kohaldata.
5. Asitõendid või äravõetud või konfiskeerimisele kuuluvad objektid:
 - 6 CD-plaati fotodega, heli- ja videosalvestistega jätta kriminaalasja materjalide juurde.
6. Riiklikus sõrmejälgede registris ja riiklikus DNA-registris sisalduvate andmete kustutamine: andmed puuduvad. Andmed, millest KrMS § 206 lõike 2¹ alusel tuleb teavitada kriminaalmenetluse lõpetamisest Eesti Kohtuekspertiisi Instituuti, puuduvad.
7. Kriminaalmenetluse kulud: kahtlustatava poolt valitud kaitsjale vandeadvokaat Ilja Siparile makstud tasu jääb kahtlustatava XXXXXX XXXXX kanda; muude menetluskulude hüvitamise otsustus sisaldub käesoleva määruse resolutsiooni punktis 3.
8. Vastavalt KrMS § 206 lõikele 2 on käesoleva määruse koopia antud kahtlustatavale XXXXXX XXXXXle ja tema kaitsjale Ilja Siparile allkirja vastu. Ühtlasi saadetakse käesoleva määruse koopia kannatanu XXXXXX XXXXXXXXXXXXXle.
9. Kannatanul on õigus vastavalt KrMS § 206 lõikele 3 tutvuda kriminaaltoimikuga

kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul Põhja Ringkonnaprokuratuuris aadressil Lubja tn 4 Tallinn. Kui füüsilisest isikust kannatanu ei valda eesti keelt, võib ta kümne päeva jooksul taotleda kriminaalmenetluse lõpetamise määruse sisust arusaamiseks selle teksti tõlkimist emakeelde või keelde, mida ta valdab.

10. KrMS § 207 lõigete 2 ja 3 alusel võib kannatanu põhistatud kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul esitada kaebuse Riigiprokuratuurile, asukohaga Wismari 7, Tallinn 15188.

Ilona Litvinova
Ringkonnaprokurör

Määruse koopia olen kätte saanud. Olen nõus täitma minule kriminaalmenetluse lõpetamise määrusega pandud kohustusi. Minule on selgitatud, et käesolevas määruses loetletud kohustuste täitmata jätmise korral kuulub kriminaalmenetlus käesolevas kriminaalasjas uuendamisele.

(nimi, allkiri, kuupäev)